

Nr. 64
Din 29 iunie 2023

Către Domnul Dumitru Alaiba
Viceprim-ministru
Ministru al Dezvoltării Economice și Digitalizării

Copie: Către Domnul Sergiu Gaibu
Director ANRCETI

Ref. *Reavizarea proiectului definitivat de lege pentru modificarea unor acte normative (fortificarea autorității de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice și sincronizarea termenului de valabilitate a licențelor de utilizare a frecvențelor eliberate prin concurs)*

Stimate Domnule Viceprim-ministru,

Asociația Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și exprimă înaltele sale considerațiuni.

În contextul examinării proiectului definitivat al Hotărârii Guvernului pentru aprobarea proiectului de lege menționat mai sus, observăm că proiectul de lege nominalizat propune instituirea unor *“plăți pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio”*, care, aparent, au ca scop acoperirea costurilor administrative care vor fi generate de prestarea de către Agenție a serviciilor oferite în prezent de SNMFR.

Însă, această modalitate de acoperire a costurilor administrative de gestionare și control al spectrului de frecvențe radio este în contradicție cu Codul european al comunicațiilor electronice, iar costurile menționate ar trebui să fie acoperite prin alte modalități, care să fie conforme atât cu Codul european al comunicațiilor electronice, cât și cu principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite în legislația națională.

În special, Vă atragem atenția că normele prezentului proiect de lege (Art. 1 pct. 5 și 9 din proiect, prin care se modifică art 12 alin. (1) și (5) și art. 40 alin. (2) din lege) diferă de cele ale Codului european al comunicațiilor electronice (art. 16 și 42, Anexa 1), care vizează taxele pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio și taxele administrative pentru finanțarea activității autorității naționale de reglementare.

Anexa 1 la Codul european stabilește lista condițiilor care pot însoți autorizațiile generale, drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio și drepturile de utilizare a resurselor de numerotație, inclusiv taxele (pct. A.1, D.6, E.7).

Astfel, sunt doar trei tipuri de taxe:

- 1) taxele administrative, reglementate la art. 16,
- 2) taxele pentru drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio, reglementate la art. 42, și
- 3) taxele pentru drepturile de utilizare a resurselor de numerotație, reglementate la art. 95.

Potrivit recitalului (99) din Cod, în conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție, statele membre nu pot impune alte tarife sau taxe în legătură cu furnizarea de rețele și servicii de comunicații electronice decât cele prevăzute în prezenta directivă. În această privință, statele membre ar trebui să aibă o abordare uniformă în stabilirea respectivelor tarife sau taxe pentru a nu impune furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice o sarcină financiară nejustificată conexasă procedurii de autorizare generală sau drepturilor de utilizare.

Conform aceluiași recital, taxele pentru drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio se impun pentru emiterea autorizației de utilizare a spectrului de frecvențe radio. Articolul 42 alin. (2) din Cod stabilește că, în ceea ce privește drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio, statele membre urmăresc să garanteze faptul că taxele aplicabile sunt stabilite la un nivel care garantează asignarea și utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio, inclusiv prin: (a) stabilirea de prețuri rezervate ca taxe minime pentru drepturile de utilizare a spectrului de frecvențe radio ținând seama de valoarea drepturilor respective în posibilele soluții alternative de utilizare a acestora; (b) luarea în considerare a costurilor generate de condițiile aferente drepturilor respective; și (c) aplicarea, în măsura posibilului, a unor modalități de plată legate de disponibilitatea efectivă pentru utilizare a spectrului de frecvențe radio. Potrivit recitalului (100) și (127), taxele pentru dreptul de utilizare a spectrului de frecvențe radio pot fi alcătuite în întregime sau parțial dintr-o sumă unică sau pot lua forma unor taxe anualizate. Totodată, prezenta directivă nu aduce atingere scopului în care se folosesc taxele pentru drepturile de utilizare și drepturile de a instala infrastructură. De exemplu, taxele respective ar trebui să poată fi folosite pentru finanțarea activităților autorităților naționale de reglementare și ale altor autorități competente care nu pot fi acoperite din taxe administrative.

Pe de altă parte, conform art. 16 din Cod, orice taxă administrativă impusă întreprinderilor care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice în temeiul autorizației generale sau cărora li s-a acordat un drept de utilizare acoperă, în totalitate, numai costurile administrative generate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării sistemului de autorizare generală și ale drepturilor de utilizare și ale obligațiilor specifice menționate la articolul 13 alineatul (2), care pot include costurile cu cooperarea, armonizarea și standardizarea internațională, analizele de piață, monitorizarea conformității și alte controale de piață, precum și cheltuielile aferente lucrărilor de reglementare ce implică elaborarea și asigurarea respectării legislației secundare și a deciziilor administrative, precum deciziile privind accesul și interconectarea.

Astfel, în conformitate cu normele Codului european, nu poate fi stabilită o taxă pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio pentru finanțarea activităților preluate de Agenție prin absorbția SNMFR, în plus față de taxa pentru eliberarea licenței de utilizare a spectrului de frecvențe radio prevăzută la art. 29 alin. (1) din Legea nr. 241/2007 (care se stabilește de către Guvern și se transferă la bugetul de stat). Dacă bugetul Agenției, care, potrivit art. 12 alin. (1) din lege, este alcătuit, în mare măsură, din plățile de reglementare și monitorizare și din plățile pentru utilizarea resurselor de numerotare atribuite, nu este suficient pentru acoperirea costurilor administrative generate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării sistemului de autorizare generală și ale drepturilor de utilizare, atunci diferența ar putea fi acoperită din taxele pentru eliberarea licențelor de utilizare a spectrului, încasate la bugetul de stat¹.

Totodată, potrivit art. 6 alin. (2) din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, *“Serviciile prestate de autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control și cuantumul tarifelor pentru prestarea acestora, [...], trebuie să fie expres prevăzute în*

¹ În Marea Britanie, activitățile de gestionare a spectrului de frecvențe radio sunt finanțate din plățile pentru eliberarea licențelor de utilizare a spectrului, o parte din care sunt alocate pentru finanțarea activității respective, iar restul se varsă la bugetul de stat - [Spectrum management costs & fees - Ofcom](#)

nomenclatorul serviciilor aprobat de către Guvern. Cuantumul tarifelor pentru prestarea serviciilor se stabilește conform metodologiei aprobate de către Guvern. Veniturile obținute din prestarea serviciilor se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile stabilite de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014”. Această lege are prioritate față Legea nr. 424/2004.

În acest caz, pentru respectarea principiilor de obiectivitate, echitate, transparență și proporționalitate, se propune ca **Guvernul să stabilească atât nomenclatorul serviciilor prestate de Agenție, cât și cuantumul tarifelor pentru prestarea acestora, conform metodologiei aprobate de Guvern.**

Dacă autorii insistă, totuși, pe o derogare de la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite prin Legea nr. 235/2006, atunci este necesară redenumirea “plăților pentru utilizarea spectrului de frecvențe radio” în “*plăți pentru gestionarea și controlul spectrului de frecvențe radio*” (la Art. 1 pct. 5 din proiectul de lege, prin care se modifică art. 12 alin. (1) și (5) și art. 40 alin. (2) din lege), cu mențiunea că “*Plățile pentru gestionarea și controlul spectrului de frecvențe radio se stabilesc și se utilizează de Agenție numai pentru acoperirea costurilor administrative generate de activitățile prevăzute la art. 40 alin. (1) și se impun fiecărui furnizor în mod obiectiv, transparent și proporțional, astfel încât să se reducă la minimum costurile administrative suplimentare și plățile aferente*”. Totuși, membrii FIA nu susțin asemenea derogare, deoarece creează premise pentru mărirea nejustificată a costurilor administrative din contul furnizorilor de comunicații electronice.

În speranța că îngrijorările expuse mai sus vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului, Vă mulțumim anticipat și rămânem la dispoziția Dvs. pentru a oferi orice informații și explicații suplimentare necesare.

Cu deosebit respect,

Ana Groza
Director Executiv

Notă: *Asociația Investitorilor Străini reunește 25 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 14 țări, cu peste 21.000 de angajați. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește **2 miliarde 300 milioane euro**, ceea ce constituie aproximativ 18%*